

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๒๕๑๑

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๑๓๗๔

ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ว่ากระทรวงสาธารณสุขขอความอนุเคราะห์เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ.๒๕๕๒ โดยในการขออนุญาตและการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ผู้ใดประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตยาตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวต่อผู้อนุญาตบุคคลใดไม่ขออนุญาตจะต้องรับโทษในทางอาญา

๒. สำหรับกรณีการปรุงเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ป่วยเฉพาะรายของตนในสถานพยาบาล หรือทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ หรือทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการค้าถือว่าได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย

๓. ในการขออนุญาตสามารถยื่นคำขออนุญาตได้ที่นายทะเบียน ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) นายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

(๒) นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด

ในการนี้ จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ <https://qr.go.page.link/Gtrv1> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายต่อพงษ์ ทับทิมโต)

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๖

ผู้ประสาน นางวิมลรัตน์ สุทธิดี

ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

วิมลรัตน์
วิมลรัตน์

1631
1 2 พ.ค. 2563

ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๑๓๓๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๒๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๘๖

ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอความอนุเคราะห์ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การใช้ประโยชน์จากตำรับยาแผนไทยของชาติหรือตำราการแพทย์แผนไทยของชาติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยในการขออนุญาตและการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายได้กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ผู้ใดประสงค์จะนำตำรับยาแผนไทยของชาติไปขอขึ้นทะเบียนตำรับยาและขออนุญาตผลิตตามกฎหมายว่าด้วยยา หรือนำไปทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุง หรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ เพื่อประโยชน์ในทางการค้า หรือประสงค์จะทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าให้ยื่นคำขอรับอนุญาตใช้ประโยชน์และชำระค่าธรรมเนียม รวมทั้งจ่ายค่าตอบแทนสำหรับการใช้ประโยชน์ดังกล่าวต่อผู้อนุญาต บุคคลใดไม่ขออนุญาตจะต้องรับโทษในทางอาญา

๒. สำหรับกรณีการปรุงเพื่อจ่ายให้แก่ผู้ป่วยเฉพาะรายของตนในสถานพยาบาล หรือทำการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาเป็นตำรับยาใหม่ หรือทำการศึกษาวิจัยตำราการแพทย์แผนไทยของชาติ เพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยขึ้นใหม่ ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์ในทางการค้าถือว่าได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย

๓. ในการขออนุญาตสามารถยื่นคำขออนุญาตได้ที่นายทะเบียน ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) นายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี

(๒) นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด

ในการนี้ จึงขอให้จังหวัดแจ้งขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบด้วย ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ <https://qr.go.page.link/Gtrv1> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๗/๐๘-๑๑๗๔-๓๗๓๘

ผู้ประสานงาน นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง

นศ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 16529
วันที่ 27 มี.ค. 2563
เวลา

ที่ สธ ๐๕๑๓/ว ๑๗๖

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

กองสาธารณสุขท้องถิ่น
เลขรับ 531
วันที่ 28/3/2563
เวลา 14.17 น.

เรื่อง การแจ้งและการขออนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือจำหน่าย ส่งออก หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า
เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กวาวเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้กวาวเครือทุกสายพันธุ์เป็นสมุนไพรควบคุม และให้ผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้าย และศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุมต้องมีการแจ้งต่อนายทะเบียน ตลอดจนผู้ใดที่ประสงค์ทำการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จะกระทำมิได้เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้ว เพื่อให้การแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม และการศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าเป็นไปโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งหน่วยงานในสังกัด หรือผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. การแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม

๑.๑ ผู้ครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้ายกวาวเครือที่มีแหล่งที่มาตามธรรมชาติเกินกว่าจำนวน หรือปริมาณที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด หรือที่มีแหล่งที่มาจากการเพาะปลูก หรือผู้ปลูกกวาวเครือเพื่อการศึกษาวิจัยหรือส่งออก การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้าให้แจ้งเนื้อหาที่บริเวณ และปริมาณการปลูกพร้อมด้วยหลักฐานต่อนายทะเบียน

๑.๒ สถานที่รับแจ้ง

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งนายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๑๐๔๕

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งนายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๑.๓ แบบแจ้งการครอบครองสมุนไพรควบคุม

การแจ้งการครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้าย และศึกษาวิจัยสมุนไพรควบคุม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่องการกำหนดแบบแจ้งและบัญชีแสดงรายละเอียดตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่องสมุนไพรควบคุม (กวาวเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. การขออนุญาต...

๒. การขออนุญาตศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่ายหรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙ ดังนี้

๒.๑ ผู้ที่จะต้องขออนุญาต

ผู้ที่ประสงค์ทำการศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุม หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า

๒.๒ สถานที่ยื่นคำขออนุญาต ให้ยื่นต่อนายทะเบียน ณ สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

(๑) นายทะเบียนกลาง ณ กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๑๐๙๕

(๒) นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

๒.๓ การยื่นคำขออนุญาต

ให้ยื่นคำขออนุญาตตามแบบคำขอที่กำหนดในประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่องกำหนดแบบตามกฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙

๓. การฝ่าฝืนและบทลงโทษ

๓.๑ ผู้ใดไม่แจ้งการครอบครองมีโทษตามมาตรา ๗๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓.๒ ผู้ใดทำการศึกษาวิจัย หรือส่งออกสมุนไพรควบคุมหรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรควบคุมเพื่อการค้าโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๔. การติดต่อสอบถามข้อมูล

สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่กองคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และแพทย์พื้นบ้านไทย อาคาร ๓ ชั้น ๗ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข โทรศัพท์ ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๐๗-๘ โทรสาร ๐ ๒๕๙๑ ๑๐๙๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาแจ้งเวียนหน่วยงานในสังกัด หรือผู้เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

นพ. ธรรมกุล

(นายแพทย์ ธรรมกุล)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์

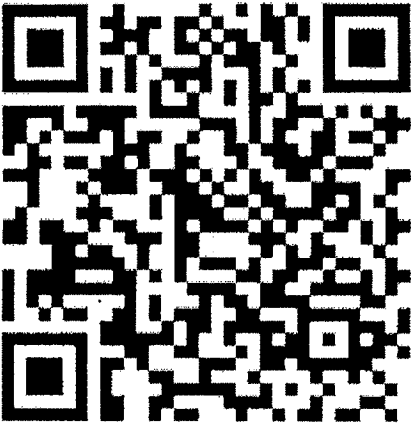
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

โทร. ๐ ๒๕๙๑ ๗๐๐๗ ต่อ ๓๕๑๕ หรือ ๓๕๑๘

โทรสาร ๐ ๒๙๖๕ ๙๓๗๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal.g@dtam.mail.go.th

รายละเอียดช่องทางการดาวโหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหนังสือกรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ที่ สธ ๐๕๑๓/ว๑๘๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

ลำดับข้อของหนังสือเวียน	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง/Link สำหรับโหลดเอกสาร
๑.๑ ข้อกำหนด สมุนไพรรักษา	ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ) พ.ศ. ๒๕๕๙ http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๕๙/๐๐๑๘๑๔๐๘.PDF
๑.๓ แบบแจ้งการ ครอบครอง สมุนไพรรักษา	ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การกำหนดแบบแจ้งและบัญชีแสดงรายละเอียด ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๕๙/E/๐๘๒/๒๐.PDF
๒. การขออนุญาต	<p>๑) กฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรรักษา หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรรักษาเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>๒) ประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เรื่อง กำหนดแบบตามกฎกระทรวงการอนุญาตให้ศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรรักษา หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรรักษาเพื่อการค้า พ.ศ. ๒๕๕๙</p> <p>๓) คู่มือประชาชน : การขอรับอนุญาตศึกษาวิจัยหรือส่งออกสมุนไพรรักษา หรือจำหน่าย หรือแปรรูปสมุนไพรรักษาเพื่อการค้า</p> <div data-bbox="702 1176 1110 1601" style="text-align: center;"> </div>

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ)

พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่พิจารณาเห็นว่ากวางเครือเป็นสมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาหรือวิจัย มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และอาจจะสูญพันธุ์ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน มีระบบการจัดเก็บข้อมูล และมีการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเหมาะสม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้กวางเครือเป็นสมุนไพรควบคุม

ข้อ ๒ กวางเครือตามข้อ ๑ ได้แก่

(๑) กวางเครือขาว ตามชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Pueraria candollei* Graham & Benth. var. *mirifica* (Airy Shaw et Suvatabhandhu) Niyomdham และ *Pueraria candollei* Graham & Benth. var. *candollei* วงศ์ Leguminosae อนุวงศ์ Papilionoideae

(๒) กวางเครือแดง ตามชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Butea superba* Roxb. วงศ์ Leguminosae อนุวงศ์ Papilionoideae

(๓) กวางเครือดำ ตามชื่อพฤกษศาสตร์ว่า *Mucuna macrocarpa* Wall. วงศ์ Leguminosae อนุวงศ์ Papilionoideae

กวางเครือตามวรรคหนึ่ง ให้หมายถึงกวางเครือที่เรียกชื่อตามชื่อท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น เครือเขาปู่ ตาลานเครือ จานเครือ ตานจอมทอง ทองเครือ โพ้ตะกู โป่มือ เถาส่อม เบ็งเก้ มะบ้าแมง ยางดำ สะบ้าลิง สะบ้าลิงดำ หมักบ้าลิ้มดำ แสนเสาหอม เป็นต้น และให้หมายความรวมถึง หัว รากใต้ดิน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของกวางเครือด้วย แต่ไม่รวมถึงกวางเครือที่ประกอบเป็นตำรับยาแล้ว

ข้อ ๓ ผู้ครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษาหรือขนย้ายกวางเครือที่มีแหล่งที่มาตามธรรมชาติเกินกว่าจำนวนหรือปริมาณดังต่อไปนี้ ให้แจ้งแก่นายทะเบียน

(๑) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขากาพย์แผนไทย ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากาพย์แผนไทยประยุกต์ และหมอพื้นบ้าน จำนวนหรือปริมาณเกิน ๑๒ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๑๒๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับ กวาวเครือขาว จำนวนหรือปริมาณเกิน ๘ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๘๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับ กวาวเครือแดง และจำนวนหรือปริมาณเกิน ๔ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๔๐ กิโลกรัมน้ำหนักสด สำหรับกวาวเครือดำ

(๒) หน่วยงาน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยทั้งของรัฐและเอกชน จำนวนหรือปริมาณ เกิน ๒๔ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๒๔๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือขาว จำนวน หรือปริมาณเกิน ๑๖ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๑๖๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือแดง และจำนวนหรือปริมาณเกิน ๘ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๘๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับ กวาวเครือดำ

(๓) โรงงานอุตสาหกรรม สถานที่ส่งออกหรือนำเข้ากวาวเครือ จำนวนหรือปริมาณ เกิน ๑๒๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือขาว จำนวน หรือปริมาณเกิน ๘๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๘๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือแดง และจำนวนหรือปริมาณเกิน ๔๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๔๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับ กวาวเครือดำ

(๔) เกษตรกรและประชาชนทั่วไป จำนวนหรือปริมาณเกิน ๖ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๖๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือขาว จำนวนหรือปริมาณเกิน ๔ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๔๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือแดง และจำนวนหรือปริมาณเกิน ๒ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๒๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือดำ

ข้อ ๔ ผู้ครอบครอง ไร่ประโยชน์ คูแล เก็บรักษาหรือขนย้ายกวาวเครือที่มีแหล่งที่มา จากการเพาะปลูก จำนวนหรือปริมาณเกิน ๑,๒๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัม น้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือขาว จำนวนหรือปริมาณเกิน ๘๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๘,๐๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือแดง และจำนวนหรือปริมาณเกิน ๔๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักแห้ง หรือเกิน ๔,๐๐๐ กิโลกรัมน้ำหนักสดสำหรับกวาวเครือดำ ให้แจ้งแก่นายทะเบียน

ข้อ ๕ ผู้ปลูกกวาวเครือเพื่อการศึกษาวิจัยหรือส่งออก การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้า ให้แจ้งเนื้อที่ บริเวณ และปริมาณการปลูก พร้อมด้วยหลักฐานแก่นายทะเบียน

ข้อ ๖ การแจ้งตามข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕ ให้แจ้งแก่นายทะเบียนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ พร้อมด้วยหลักฐานตามแบบที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกำหนด ในกรุงเทพมหานคร ให้แจ้งแก่นายทะเบียนกลาง กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ในจังหวัดอื่น ให้แจ้งแก่นายทะเบียนจังหวัด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ในเขตท้องที่

ให้นายทะเบียนออกใบรับแจ้งแก่ผู้แจ้ง

ข้อ ๗ ให้นำความในข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ มาบังคับใช้แก่ผู้มีกาวเครือไว้ในครอบครองเกินกว่าจำนวนหรือปริมาณที่กำหนดก่อนวันที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๘ ภายหลังการแจ้ง ให้ผู้ใดใบรับแจ้งปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) แสดงใบรับแจ้งไว้ในที่เปิดเผย

(๒) จัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดของจำนวนหรือปริมาณการครอบครอง การใช้ประโยชน์ การดูแล การเก็บรักษา หรือการขนย้าย รวมตลอดถึงกรณีมีการเปลี่ยนแปลงและรายงานจำนวนหรือปริมาณข้างต้นตามแบบที่คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยกำหนด ต่อนายทะเบียนภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๓) ให้ปิดป้ายแสดงสถานที่เพาะปลูกอย่างชัดเจน

(๔) รายงานอื่น ๆ ตามที่นายทะเบียนเห็นสมควรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๙ การศึกษาวิจัยกาวเครือที่มีแหล่งที่มาตามธรรมชาติ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) แสดงหนังสือรับแจ้ง (ถ้ามี)

(๒) แสดงใบอนุญาตให้ศึกษาวิจัยกาวเครือ

(๓) จัดทำแผนดำเนินการปลูกทดแทน ณ แหล่งที่เป็นถิ่นกำเนิดของกาวเครืออย่างน้อย เท่าปริมาณที่นำไปใช้ พร้อมรายงานผลการดำเนินการต่อนายทะเบียน ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๔) ส่งโครงการวิจัยที่มีเนื้อหาสาระสำคัญครบถ้วนตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด

(๕) ส่งสำเนาข้อตกลงการแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนที่เป็นถิ่นกำเนิดของกาวเครือ

(๖) ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ณ สำนักงานนายทะเบียนกลางหรือสำนักงานนายทะเบียนจังหวัดในเขตท้องที่

ข้อ ๑๐ การศึกษาวิจัยกาวเครือที่มีแหล่งที่มาจากการเพาะปลูก ต้องปฏิบัติตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๔) และ (๖)

ในกรณีที่จะเพาะปลูกในที่สาธารณประโยชน์ให้มีสำเนาข้อตกลงการแบ่งปันผลประโยชน์ให้แก่ชุมชนที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแลที่สาธารณประโยชน์นั้น

ข้อ ๑๑ การส่งออกกวาวเครือเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปกวาวเครือเพื่อการค้า ที่มีแหล่งที่มาตามธรรมชาติ ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) แสดงหนังสือรับแจ้ง (ถ้ามี)

(๒) แสดงใบอนุญาตให้ส่งออกกวาวเครือเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปกวาวเครือเพื่อการค้า

(๓) จัดทำแผนดำเนินการปลูกทดแทน ณ แหล่งที่เป็นถิ่นกำเนิดของกวาวเครืออย่างน้อยเท่าปริมาณที่ส่งออกเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้า พร้อมรายงานผลการดำเนินการต่อนายทะเบียน ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

(๔) ระบุปริมาณการส่งออกเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้า

(๕) ระบุชนิดและส่วนของกวาวเครือ เช่น สารสกัด เนื้อเยื่อ หัวสดหรือตากแห้ง เป็นต้น

(๖) ระบุสถานที่ประกอบกิจการ หรือสถานที่ที่ส่งออกเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อการค้า

ข้อ ๑๒ การส่งออกกวาวเครือเพื่อการค้าและที่มีใช้เพื่อการค้า การจำหน่ายหรือแปรรูปกวาวเครือเพื่อการค้า ที่มีแหล่งที่มาจากการเพาะปลูก ต้องปฏิบัติตามข้อ ๑๑ (๑) (๒) (๔) (๕) และ (๖)

ข้อ ๑๓ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พินิจ จารุสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริม

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เรื่อง การกำหนดแบบแจ้งและบัญชีแสดงรายละเอียด

ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๕
ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๕
ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒
ได้กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจกำหนดแบบ
แจ้งและบัญชีแสดงรายละเอียด ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ)
พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๘ (๒) ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง
สมุนไพรควบคุม (กวางเครือ) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยฉบับนี้
ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ แบบแจ้งการครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้ายกวางเครือ
ให้เป็นไปตามแบบ ภ.ท. ๓ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓ แบบแจ้งการปลูกกวางเครือเพื่อการศึกษาวิจัย หรือส่งออก การจำหน่าย หรือแปรรูป
เพื่อการค้า ให้เป็นไปตามแบบ ภ.ท. ๔ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ บัญชีแสดงรายละเอียด จำนวนหรือปริมาณการครอบครอง การใช้ประโยชน์ การดูแล การเก็บรักษาหรือการขนย้ายกวางเครือ ให้เป็นไปตามแบบ ก.ท. ๕ ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ปราชญ์ บุญวงศ์วิโรจน์

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการคุ้มครอง

และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบ ภ.ท. ๓

สำหรับเจ้าหน้าที่

เลขรับที่ .....

วันที่ .....

ลงชื่อ ..... ผู้รับแบบแจ้ง

แบบแจ้งการครอบครอง ใช้ประโยชน์ ดูแล เก็บรักษา หรือขนย้าย
กวางเคเรือ

เขียนที่ .....

.....

.....

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

๑. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้แจ้ง

๑.๑ ข้าพเจ้า

นาย/นาง/นางสาว ..... อายุ ..... ปี สัญชาติ .....

เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน ..... ตำบล/แขวง .....

อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โดย

..... ผู้รับมอบอำนาจ ปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่

..... เดือน ..... พ.ศ. .... โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... จดหมาย

อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) .....

..... (ชื่อนิติบุคคล) ซึ่งจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล

ณ ..... มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ .... ตรอก/ซอย

..... ถนน ..... ตำบล / แขวง ..... อำเภอ / เขต

..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์ ..... โดย

..... ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล ปรากฏตามหนังสือรับรองของสำนักงาน

ทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท ลงวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .... ได้มอบอำนาจให้

..... ผู้รับมอบอำนาจ ปรากฏตามหนังสือมอบอำนาจ ลงวันที่ ..... เดือน

..... พ.ศ. .... โทรศัพท์ ..... โทรสาร ..... จดหมาย

อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail).....

..... (ชื่อหน่วยงาน/สถาบันการศึกษา

สถาบันวิจัย) ตั้งอยู่เลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตรอก/ซอย ..... ถนน .....

ตำบล/แขวง ..... อำเภอ/เขต ..... จังหวัด ..... รหัสไปรษณีย์

..... โดย ..... ผู้รับมอบอำนาจ ปรากฏตามหนังสือ